

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/168/2022
Identifikačné číslo spisu: 2216210691
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:2216210691.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, proti žalovanému Š.H. G., narodenému XX. V. XXXX, W. Z. (bez adresy), o 350,03 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 16Csp/21/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 14. januára 2020 sp. zn. 25Co/38/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom č. k. 16Csp/21/2016-88 z 23. júna 2017 v spojení s opravným uznesením č. k. 16Csp/21/2016-93 z 19. júla 2017:

I. Určil, že neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľských zmluvách je toto ustanovenie Všeobecných obchodných podmienok žalobcu účinných od 1. júla 2016:

»3.12 Nepovolené prečerpanie

Pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Ustanovenia ods. 8.8 sa použijú primerane. Výšku sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ môže banka znížiť alebo zvýšiť.

Nepovolené prečerpanie sa považuje za porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka. Banka upozorní klienta na nesplnenie povinnosti formou krátkej textovej správy (SMS) alebo písomnou upomienkou, ktorú klientovi zašle bežnou listovou zásielkou alebo prostredníctvom elektronickej pošty (e-mailom), alebo ju klientovi uloží do priečinka Správy v internet bankingu klienta.

V prípade, že je účet klienta v nepovolenom prečerpaní aj po upozornení banky, toto nepovolené prečerpanie sa považuje za ďalšie porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka».

II. Žalovanému uložil povinnosť do dvoch mesiacov zaplatiť žalobcovi 191,90 eura.

III. V časti o zaplatenie 158,13 eura a 28 % ročného úroku z omeškania zo sumy 350,03 eura od 20. augusta 2015 žalobu zamietol.

IV. Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu 9,6 % trov konania prvej inštancie.

Opravným uznesením č. k. 16Csp/21/2016-93 z 19. júla 2017 bol opravený rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 16Csp/21/2016-88 z 23. júna 2017 tak, že v bode II. výroku sa suma „191,90 eura“ nahradila sumou „196,70 eura“ v bode III. výroku sa suma „158,13 eura“ nahradila sumou „153,63 eura“ a v bode IV. výroku sa percento „9,6 %“ nahradilo percentom „12 %“.

2. Krajský súd v Trnave rozsudkom z 14. januára 2020 sp. zn. 25Co/38/2019 I. potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením vo výroku I., ktorým súd určil ustanovenie 3.12. Nepovolené prečerpanie Všeobecných obchodných podmienok žalobcu účinných od 1. júla 2016 za neprijateľnú podmienku v zamietajúcom výroku III., vrátane závislého výroku IV. o trovách konania, II. žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd uviedol, že predmetom jeho prieskumu, vymedzeným uplatnenou odvolacou argumentáciou žalobcu, bolo posúdiť či súd prvej inštancie správne ustálil za neprijateľnú zmluvnú podmienku ustanovenie 3.12. Nepovolené prečerpanie Všeobecných obchodných podmienok žalobcu účinných od 1. júla 2016 a na tom základe nepriznal žalobcovi uplatnený nárok na 28 % - ný úrok z nepovoleného prečerpania (zo sumy 350,03 eura od 20. augusta 2015), ani právo na zmluvné pokuty pri nepovolenom prečerpaní, resp. za výzvu na jeho splatenie v sume 15 eur, resp. 30 eur upravené v sadzobníku, ktoré žalovanému na účte vyúčtoval v sume 153,63 eura. Odvolací súd poukázal na primárnu zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi. V tejto súvislosti konštatoval, že hmotnoprávne odvolacie dôvody, zrejme z dôvodu predkladania väčšieho množstva typových podaní žalobcom na súdy, sa vzťahujú len na niektoré právne dôvody a skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie s vyslovením neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky a na jej základe odvolaním napadnuté čiastočné zamietnutie žaloby. Ďalej uviedol, že zostal napadnutý výrok rozsudku o neprijateľnosti zmluvnej podmienky - ustanovenia 3.12 Nepovolené prečerpanie Všeobecných obchodných podmienok žalobcu účinných od 1. júla 2016 účinný, čím je dojednanie, ktoré je obsahom tejto podmienky neplatné, na základe ktorého ustanovenia (neplatného) nemohol žalobcovi vzniknúť nárok na uplatnený 20 % - ný úrok z nepovoleného prečerpania (zo sumy 350,03 eura od 20. augusta 2015), ani právo na zmluvné pokuty pri nepovolenom prečerpaní, resp. za výzvu na jeho splatenie v sume 15 eur, resp. 30 eur upravené v sadzobníku, ktoré žalovanému na účte vyúčtoval v sume 153,63 eura. Poukázal na to, že vzhľadom na konštatované vyššie nepovažoval za hospodárne zaoberať sa odvolacou argumentáciou žalobcu, ktorá sa tak stala irelevantnou, pretože žalobca účinným spôsobom nenapadol argumentáciu súdu prvej inštancie o neprijateľnosti a tým i neplatnosti zmluvnej podmienky, na základe ktorej si žalobca uplatnil nároky, ktoré mu napadnutým rozsudkom neboli priznané. S poukazom na uvedené preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a čiastočného zamietnutia žaloby, bez potreby zaobrania sa namietaným, ako vo výrokoch vecne správny, vrátane závislého a správneho výroku o náhrade trov konania, s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Jeho prípustnosť vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu výroku I., ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie vo výroku I. a rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu výroku I., ktorým určil zmluvnú podmienku za neprijateľnú zrušil a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

7. Treba pripomenúť, že dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Ak teda zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

9. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Otázkou relevantnou z hľadiska citovaného ustanovenia môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja napríklad od interpretácie Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce atď.) ako aj otázku procesnoprávnu, ktoré riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom vymedzenej právnej otázky a že sa jedná o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

11. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu v príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

12. Z toho, čo bolo uvedené vyššie je zrejmé, že pre prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nestačí, že ide o právnu otázku. Musí ísť o takú právnu otázku, ktorú dovolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu i keby bola v priebehu konania súdmi posudzovaná (ale rozhodnutie

odvolacieho súdu spočívalo na odlišných dôvodoch) nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. V takomto prípade dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 CSP nielenže nie je dôvodné, ale nie je ani prípustné.

13. Dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie, pričom uviedol dovolací dôvod ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

14. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“, a to ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania.

15. Dovolateľ nevymedzil právnu otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu zákonom stanoveným spôsobom, a teda v tejto časti je dovolanie neprípustné. Dovolateľ viedol iba polemiku s dôvodmi rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. V prípade, ak by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky (otázok) nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03). Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že na podklade dovolania žalobcu nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum a preto dovolanie dovolateľa s poukazom na ustanovenie § 447 písm. c) CSP ako neprípustné odmietol.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.